

5—7 mesecev 300 do 340 Din, 8—10 mesecev 400 do 460 Din, 1 leto stari 550 do 700 Din, 1 kg žive teže 6 do 8 Din, 1 kg mrtve teže 9 do 10 Din. Prodanih je bilo 213 svinj.

*

DRUŠTVENE VESTI

Sv. Marjeta niže Ptuja. Tukajšnja Dekliška zveza proslavi v dvorani Slomškovega doma v nedeljo, dne 31. maja svojo desetletnico. Na programu so govori ter igra »Moderno suženjstvo«. Na to skromno prireditev so vabljeni vse sosednje Dekliške zveze.

*

Čevljar — menih — slikar.

Znameniti japonski slikar Foujita, je zelo priljubljen v Parizu, je dobil konkurenta v osebi drugega japonskega umetnika z imenom Todo, katerega je videti pogosto v pariških kavarnah.

Todov življenjepis je čudovit. Njegov oče je bil čevljar in sin je delal v očetovi delavnici v neznatnem kraju v bližini Kiota. Ob prostem času je izrezaval mladi Todo različne podobe iz lesa, katere so ocenili strokovnjaki kot umetnine. Njegov oče se nikakor ni dal pregovoriti, da bi sin zapustil čevljarstvo delavnico ter se posvetil umetnosti. Fant je kazal zelo malo zanimanja za obrt in če je le mogel, se je odtegnil čevljarstvu poslu. Vsi očetovi opomini so bili zaman in radi tega je sklenil, da se mora neposlušni sin izšolati za budističnega meniha. Postati Budov svečenik, je menil oče, je koristno ter dobičkanosno, medtem ko je hlastanje za umetnostjo stradanje in nič drugega.

Tri leta je bival mladi Todo v budističnem samostanu pod najbolj strogim nadzorstvom. Bil je tik pred posvečenjem, ko mu je nenadoma umrl oče. Sin je spremljal očeta na njegovi poslednji zemeljski poti, se vrnil v svoj

domači kraj in je prodal še na dan očetovega pogreba čevljarstvo delavnico. Z izkupičkom se je odpeljal v Evropo, v Paris, kjer je pričela njegova umetniška slava z največjo bedo in vsestranskim pomanjkanjem. Dvignila ga je njegova izredna slikarska nadarjenost. Njegove slike so pri Francozih v visokih časih in njegova najboljša prijateljica je kneginja Galicin, ki mu je odprla vrata v hiše najbolj premožnih pariških plemenitašev.

*

DOPISI

Sv. Anton na Fehorju. Mi Antonovčani imamo precej obširno cerkev, vendar nekateri šele po pridigi pridejo, drugi pa imajo kar zunaj za zidom celo cerkveno opravilo. Podpirajo zid, menda zato, da se cerkev ne podere. So torej tudi pri nas nekateri v bratovščini jeruzalemskega osla. — Srečo smo imeli lansko leto, da smo dobili zvonove, letos bi to pač slabše šlo, ker vlada povsod gospodarska kriza. Največ zaslug imajo za to naš gospod župnik, ki so se mnogo trudili, hodili okrog in pobirali denar za zvonove. Hvala jim! Letos smo dali prenoviti veliki oltar. Delo je prevzel gospod Zoratti iz Maribora in bo tudi kmalu izvršeno. Oltar bo najbrž blagoslovljen na god farnege patrona. Tudi krstni kamen dobimo nov. Lepa je sedaj naša cerkev, mnogokaj se je prenovilo. Hvala vsem, zlasti gospodu župniku.

Marenberg. Kakor se je poročalo, je dobila velika cerkev sv. Ivana Nepomuka novo, še precej lepo obleko in nove bronaste zvonove. V prejšnjih časih je bilo tukaj mnogokrat v letu sv. opravilo, najlepše pa se je seveda vedno obhajal god v milem, zelenem, lepo dišečem mesecu maju. Je to važna točka ob državnih mejah in slovenski narodni meji in habska uprava je storila dobro, da je nakazala podporo za prenovitev zgodovinske stavbe. Nekdaj sta se tukaj meseca maja v lepem sporazumu shajali obe narodnosti, Slovenci in Nemci. Nikdar ni bilo med njimi prepira, vodila jih je sem ista misel, isto navdušenje. Takrat je božja pot slevela. Mislilo se je, da bode letos tudi tako, a na čudo, nekateri niso emeli tje,

ne Nemci z onstran meje, tem je bil prehod prost, temveč nekaterim našim je bilo prepovedano iti tje. Tako se suče svet in ljudje z njim vred. Zlati minuli časi, ali se vrnete kdaj!

Središče. Navadno se vsaka stvar, ki se v domačiji zgodi, kaj hitro izve. Samo zadeva, ki jo poročamo je bila nekam skrivnostna. Toda vseeno smo zvedeli za dejanja ljudi, ki prihajajo k nam, da kvarijo z brezvestno agitacijo verne domačine. Že prejšnjo nedeljo je prišlo v Središče dvojje moških in troje ženskih oseb, ki so razpečavali knjige in brošure nekih »raziskovalcev sv. pism«. Razdelili so si svoj okoliš in so šli od hiše do hiše. Kakor izvemo, si je prav vneto prizadevala oznanjati »blagovest« neka strojepiska iz Maribora. Govorila je kakor kak pripovednik in pri tem udrihala proti veri, cerkvi in duhovništvu, da se človeku kar gabi ponavljati. — Povsod so ponujali brošure in knjige za svedobno ceno, samo da so jih ljudje vzeli. Dajali so jih pa tudi zastoj. Da so lažje preslepili svoje žrtve, so se pač vselej ravnali po okoliščinah. Vernim ženam so govorili o Bogu samem in odrešenju in bogve kaj še. Knjige same vsebujejo vse polno »dokazov«, podprtih z različnimi izreki prerokov in Kristusa, seveda popolnoma po svoje obrnjeno. Hvala Bogu, mnogi so spoznali grdo prevaro in so knjige takoj sežgali. Previdnejši so pa celo vprašali za oblastveno dovoljenje za širjenje takih knjig. Pri teh so jo koj odkurili. Ker se jim je to razpečevanje knjig deloma posrečilo, so prišli nekateri zadnjo nedeljo zopet. Sedaj so jih pa spoznali in so jih zavračali. Spoznali so pač pravi namen teh protiverskih knjig. Opozarjamo zato vse, da v drugih slučajih zavrnejo vsakogar, kdor bi še prihajal prodajati take brošure, odnosno zahtevajte od njih za tako trgovanje oblastnega dovoljenja. Če tega nimajo, pa jih javite. To pa povemo vsem tem, da tega, kar je našemu ljudstvu najdražje, si ljudstvo ne bo dalo vzeti. Sveta mu je vera in zato ni treba nič več prihajati s takim namenom k nam.

Sv. Andraž v Slov. gor. V naše kraje se je priklatlila dvonožna lisica, ki pogosto preiskuje naše kurnike. Tako je nekemu tučajšnjemu posestniku vdrl v kurnik in odnesel vse kokoši. Omenjeni posestnik je bil ob dveh ponoči pri sosedu, kjer se je delila sveta popotnica; tako je tat lahko mirno

Sveća mati Ana. Molitvenik za žene in matere.

Cene: 32, 33, 34, 35,
52 Din.

Razlika cene je v različnih knjigah. Cenejša so za vsakdanjo uporabo, dražje pa za darovanje mladim ženam, in še zlasti nevestam, za katere je najdragocenejše ravno še komaj dobro dovolj!

Za naročbe se priporoča:

**TISKARNA
SV. CIRILA, MARIBOR**

župnika. (G. Kunej, ki je umrl na Zgornji Ponikvi pri Zaleu, je takrat bil tam župnik.) Ta je rekel, da gre le z oboroženim spremstvom na spoved. A ni trebalo. Ustreljeni je prej izdihnil.

Zakaj je Guzaj umoril gospodarja? Govorilo se je tedaj, da je imel Guzaj z neko Šentjurčanko znanje ter z njo kupil posestvo na Jezercu. Ko pa je moral k vojakom, je njegova znanca vzela drugega Šentjurčana. To je Guzaja peklo. Po kakih 15. letih je šel z enim pajdašem omenjeni večer na Jezerce. Začel se je prepir, ki je končal z obestranskim streljanjem. Guzaj in njegov spremljevalec sta med bojem potegnili gospodarja ven in ga pred hišo ustrelila. Žena se je prestrašila in skočila skozi okno ter zbežala, sin — ki še zdaj tam gospodari, p. d. Kačan — je vpil na pomoč. Zločin je bil izvršen.*

* Opomba pisatelja. Zločin na Jezercu je Guzaj v svojih po ustrelitvi javnosti prepuščenih pismih odločno zanikal. Piše v enem pismu dobesedno: »Proklete Jezerce, nikoli nisem bil tam in ne poznam ne ženske

Guzaj v prijateljskem razgovoru z orožniki.

in ne ustreljenega moža, katerega mi hoče hudobni svet naprtiti na vest. Vem, da bom kriv vsake tatvine, ropa in prelitja krvi, ki se bo zgodilo za mojega življenja na Spodnjem Štajerskem. Svet naj me le dolži, jaz in moji prijatelji vemo in sodimo drugače in po resnici.

(Dalje sledi.)

vršil svoj posel. Drugi posel je hotel izvršiti pri posestniku Janezu Kocuvanu, pa ga je domači sin prepočil. Dobro bi bilo, ako bi se ta kriščena lisica kmalu ujela, da ne bodo naše kokoši v vednem strahu. — Letošnja sadna letina se ne kaže najboljša, ker je zgodnja toča veliko škodovala. S tem je kmetu uničen lep dohodek. Kje bo pa vzel denar za davke in druge potrebščine? Ako ima kaj za prodajo, se mu ponujajo majhne pare. Vseled tega se koplji našemu kmetu dolg iz katerega bo težko vstati. — V našo župnijo prihaja Slov. Gospodar v velikem številu. Pa tudi drugih dobrih listov ne manjka. Se pozna, da živi tukaj verno prebivalstvo, ki se zanima za dobro stvar.

Bočna. Tužno so doneli zvonovi in naznanjali žalostno vest, da dobre mladenke Rozike Kolar ni več med nami. Neizprosna jetika ji je pretrgala nit življenja v cvetu mladosti. Kako se je veselila majnika, misleč, da bo ozdravela, pa je prišel maj, a ona je odšla uživati večni majnik. Kako je bila rajna Rozika prikljubljena, je pokazal njen pogreb. Spremlilo jo je veliko število ljudi, cerkveni pevci so ji zapeli v cerkvi in na grobu žalostinke, ob katerih nobeno oko ni ostalo suho. Počivaj v miru, draga Rozika. Žalujoci mamici pa naše iskreno sožalje.

Sv. Jurij ob juž. žel. Umrla je dne 14. t. m. gospa Nanca Žmahar v 73. letu. Bila je vrla kmetica, ki je vsem otrokom oskrbela lepa posestva in vedno je imela odprto srce in roke za uboge in reve. Blaga žena je zgubila skrbnega moža, blagega sina Ivana, nadoficijala, in vrla hčerko Ivanko v odraslih letih, kar jo je hudo potrla. Na njeni sedmini se je nabralo 300 Din v dobrodelne namene. Vsemogočni ji naj obilo poplača za vse blago in dobro.

Sv. Jurij ob j. ž. V četrtek popoldne se je pripetila velika nesreča v kamnolomu v Šibeniku. Miha Jančič in Franc Plavštajner sta nabijala luknjo. Naenkrat se njima je vnel smodnik in je strašno počilo. Miha Jančič je dobil velike poškodbe na glavi, na roki mu je zdrobilo prste in na nogi presekalo koleno. Francu Plavštajnerju je poškodovalo samo glavo.

Lemberg. Dne 2. maja t. l. je v trgu Lembergu, župnija Sladka gora, posestnik in gostilničar Janez Lovrenčak obhajal 86. letnico svojega trudapolnega življenja. Istočasno je pustil imenovanj blagosloviti novo postavljene križ pri gorici, oziroma vinogradu, katerega blagoslovljenje je izvršil častiti g. župnik Jožef Kolarič v pok. Janez Lovrenčak je bil več let občinski predstojnik, nakar je bil imenovan častnim članom. Bil je tudi cerkveni ključar skozi 40 let in nekdanj sloviti kovač, med katero dobo je prišel do lepega posestva ter se pečal s kovačijo, s poljedelstvom, živinorejo ter gostilniško obrtjo. Ob priliki slavnosti, katero je obhajal v družbi svojih otrok, č. g. župnika Kolariča ter nekaterih zbranih sosedov, se je z lepim v duhu zbranim nagovorom zahvalil navzočim za čestitke, nakar mu želim, da bi po milosti božji dočkal jubilej 90. letnico.

Lasko. Podružnica Sv. Mihaela nad Laskim je dobila nov zvon. Na binkoštni pondeljek je bila blagoslovitev istega. Tako bo imela ta cerkev popolno zvonjenje; v enem zvoniku je veliki zvon, v drugem pa bodo trije mali.

Skoplje. Dne 17. maja zjutraj se je poskušal ubiti sanitetni narednik Ivan Mlinarič na službi v vojaški bolnici, radi nesrečne ljubezni. Pred par leti se je zaljubil v gđ. Nežiko F. V zadnjem času se je začela hladno obnašati proti njemu, kar ga je nagnalo v obup in smrt. Zdravniki imajo malo nade za njegovo življenje. Bil je vzoren mladenič in podčastnik.

Veržej. V nedeljo, dne 31. t. m. ob 8. uri popoldne se vrši v Veržeju pri A. Seršen zborovanje kmečkega ljudstva. Pridi vsak, da daš izraza, kaj te tlačijo in sišči pri tvojem gospodarstvu. Ob tej priliki osnujemo organizacijo, Kmečko zvezo, katero bo nastavila vse sile, da se položaj kmečkega ljudstva omili

in izboljša. Združimo se kmetovalci, sicer bo prepozno, vsaka ura nam prinaša razočaranja. V slogi je moč, torej vsi v Kmečko zvezo. Naj noben ne izostane.

Trbenje. Posestnik Anton Krevh, po domače Podlauf, ki je 17. aprila t. l. zašel po nesreči v Dravo, se je po enem mesecu, dne 19. maja našel pri Marenbergu na takozvanih Kajserjevih peceh, kamor ga je Drava naplavila. Pogreb je bil 30. t. m. na pokopališču v Marenbergu, katerega so se udeležili vsi njegovi dobri sosede, prijatelji in znanci. Rajni je bil zaveden krščanski značaj, tihe in mirne narave. Redno je ob nedeljah in praznikih obiskoval službo božjo. Prav rad je prebiral »Slovenskega Gospodarja«. Bil je močna opora ubogim, posebno domači župni cerkvi. Z eno besedo: Bil je zelo naklonjen domačemu gospodu župniku, in postrežljiv ubogim. Zato ga bomo tembolj pogrešali. Domačim iskreno sožalje ob tako bridki izgubi, njemu pa naj sveti svetla zarja v večnosti!

Maribor. Kmetijska podružnica Maribor in okolš. Še enkrat opozarjamo na občni zbor, ki se vrši v nedeljo dne 31. t. m. v vinarski in sadjarski šoli z volitvijo novega odbora in delegatov za skupščino ter predavanjem diplom. agronoma, g. Emerika Siftarja o kmetijskem knjigovodstvu. Začetek ob 9. uri popoldne.

Gornja Ponikva pri žalcu. Zadnjo nedeljo v maju, to je 31. t. m. bo pri nas blagoslovljena dekliška zastava Marijine družbe. Blagoslovili jo bodo gospod monsig. Ivan Rotner iz Skal. Sv. opravilo je ob pol 10. Vljudno vabimo bližnje in daljnje hčere Marijine, da nas obiščete ta dan, za kar Vam že vnaprej ključemo Bog živi sestre drage! — Popoldne isti dan se uprizeri v župnikovi uti tepa igra »Junaške Blejke«.

Beograd. Leo Tomažič, sin posestnika in gostilničarja v Gornjih Hočah pri Mariboru, in gđ. Micika Milota iz Dunaja, dne 17. maja v Beogradu poročena.

Popravek: Pred kratkim smo priobčili, da so financarji zalotili lihotačca Franc Gomzija. Po sporočilih, ki smo jih naknadno dobili, je pa položaj ta, da se je lihotapec, ki se sicer drugače piše, pri zaslišanju izdajal za Franc Gomzi. Pravi Franc Gomzi pa je seveda nedolžen.

*

Kraljevi travnik.

Krivična razdelitev posesti.

Znan je bil pred leti na Madžarskem takozvani »Kraljevi travnik«, ki je bil daleč naokrog najbolj obsežen, res pravi kralj med travniki ter last družine Gioči. Vdova Iztoka Gioči se je poročila po smrti moža z Mihaelom Mudrikom. Ko je zatisnila tudi ona oči za vedno, bi bilo edino pravično: razdeliti posest ter premičnine na tri enake dele. Gospodarstvo bi bilo moralo ostati grbastemu Imbru kot najstarejšemu od otrok in kot pokrovitelju mladoletnih sestic: Estere Gioči in očmove Erči Mudrik, ki bi bile prejele vsaka svoj izplačan delež. Tako je pač navada med poštenjaki.

Hišo in Kraljevi travnik je dobila Erči. Njen oče je prikrajšal pri delitvi krivično obe Gioči siroti in ju oguljufal, da je bila vendar umrla, ki in bila no-

sestnica celotnega premoženja, mati ravno tako obeh sirot, kakor Erči.

Imbra je prejel v dedščino Bogati hrib. Njegov delež je bil ravnotako grbast kakor njegov hrbet. Hrib je bil nerodoviten, ki ni povračal v suhotni letini niti semena. Estera je prejela Suho polje; nič drugega nego grabe ter kotanje. Ravan ni bila niti za pašnik in je bila v zemljiški knjigi zaznamovana z označbo: nerodna.

Cela vas je bila razburjena radi omenjene krivične razdelitve; oblastna pravica jo je odobrila.

Ves zadovoljen se je vrnil Mihael Mudrik iz mesta, tem žalostnejši je bil Imbra, ker je komitatski urad odobril in potrdil očmove razdelitev.

Erči je sicer tudi Imbrova sestra, a le po materini strani, ona druga, Estera, je bolj zapuščena in k tej ga vleče srce. Njegova lastna zadeva bi ga šlo toliko ne vznemirjala; on je grd, grbast in bi ne mogel prav izrabiti premoženja; in celo za slučaj, da bi njega in Estero napodili danes ali jutri iz materine hiše, bi še on vedno lahko služil kje za blapca, pa Estera ...? Je še vendar tako majhna, suhljava, še pač cel otrok.

Imbra je dvignil pest: »O, ko bi bil oni tukaj, ki mi je usilil v roko beraško palico!« Srce mu je bilo nepopisno potrto. Ko bi zamogel komu potožiti svoje gorje, ko bi ga razumeli hribi, reke ter skale!

Sprehod v naravo.

V gosto zeleni barvi so se mu smehljali iz daljave Šoltonski travniki, ko je kresal po prašni cesti, ob vznožju Bogatega hriba.

Solnce je pravkar zahajalo in obsipavalo Bogati hrib s svojimi zlatimi žarki.

»Moj Bog, kako bajno krasna je Šoltonska ravan.« Kaj lepšega še najbrž ni posedal raj ... Resnica je, da njemu pripada od te krasote najgrši del, to golo pobočje, pa vendar le nekaj je njegova last. In če si zadevo ogleda natančneje, zemlja ni niti tako slaba, le boljše bi morala biti obdelana.

Esterina dedščina, to je pač brez vsake vrednosti, ne izplača se niti orati.

Imbreta je peljala pot mimo Pustega polja, postal je in ga opazoval natančneje.

»Resnično, zapuščen del zemlje! Ne raste nič. Ob robih grab ter kotanj poganja le nekoliko ločja.«

Podal se je po grabi navzdol. Tamkaj spodaj med kamenjem je rastlo nekoliko trave.

Če se te travnate bilke med seboj kedaj razgovarjajo? Zakaj ne! In čudno, ako pohodi ovnova noga travo, se ta drugo jutro zravna, kakor bi se jej ne bilo zgodilo nič žalega. Občudovanja vredno je, da je bilka trave močnejša nego človek ...

Pod njegovimi podkovanimi čevlji je škripal pesek, lepi, barvani kamenčki v ilovnati zemlji. Takihle kamenčkov ne obdajajo z zlatom, a vendar so lepi. Temu so krivi ljudje in ne zemlja. Zemlja te ravnotako ponuja, kakor zlato ter srebro, mi se le ne zmenimo zanje, ker ne poznamo njih koristi.

Imbra se je pripognil in napolnil žep